

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 23C/3/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117201129
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Saxová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1117201129.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Saxovou v sporovej veci žalobcu: R. G. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XX, Z., zast. Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., IČO: 35 951 087, Mickiewiczova 2, Bratislava, proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond, IČO: 17 335 345, Búdkova 36, Bratislava, o vydanie pozemkovej náhrady, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

X. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 23. 01. 2017 v spojení s jej doplnením doručeným súdu dňa 27. 06. 2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť v lehote 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu vydať žalobcovi pozemkovú náhradu za pozemok parc. č. X vo výmere 1791 m², zapísaný v PK vl. č. XXX pre kat. úz. X. pri X., podľa ust. § 6 a nasl. zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, resp. súvisiacich predpisov.

2. Žalobu skutkovo a právne odôvodnil tým, že na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX (Dnot 66/2015) zo dňa 03. 09. 2015, právoplatného dňa 03. 09. 2015 žalobca ako jediný dedič nadobudol právo na náhradu za pozemok parc. č. X o výmere XXXX m² v kat. úz. X. pri X., v PK vl. XXX, na základe rozhodnutia bývalého Pozemkového úradu BA- vidiek, rozhodnutie č. XXX-X/XXD z 12. 10. 1993 v spojitosti s rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Senci č. XXXX-XXXX/XXXX-Lu zo dňa 26. 11. 2008. Následne žiadosťou o vydanie pozemkovej náhrady zo dňa 18. 09. 2015 požiadal v zmysle ust. § 16 ods. 3 zák. č. 229/1991 Zb. žalovaného o poskytnutie pozemkovej náhrady za príslušný pozemok formou bezodplatného prevodu náhradného pozemku do vlastníctva žalobcu. Žalovaný v odpovedi zo dňa 29. 10. 2015 vyzval žalobcu na oznámenie, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie zo dňa 12. 10. 1993, sp. zn. 519-1/D za účelom preukázania včasnosti uplatnenia nároku podľa § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb. a na predloženie rozhodnutia č. XXXX-XXXX/XXXX zo dňa 26. 11. 2008. Žalobca má za to, že nárok na pozemkovú náhradu uplatnil na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX, právoplatného dňa 03. 09. 2015, a nie na základe rozhodnutia pozemkového úradu. V tejto súvislosti poukázal na právne závery prezentované v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 11. 2012, sp. zn. 6Cdo/15/2012 a 6Cdo/29/2012, v zmysle ktorých realizovaný nárok, ako všetky nároky, okrem tých, ktoré sú úzko spojené s osobou oprávneného, prechádzajú na dediča a právni nástupcovia zomrelej osoby už nevystupujú ako osoby v zmysle reštitučného zákona, ale ako dedičia zomrelej osoby. V ďalšom zdôraznil vlastnosti osvedčenia o dedičstve, ktoré je riadnym rozhodnutím a má účinky právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vydaného notárom ako súdnym komisárom na základe poverenia súdu (§ 175zca ods. 1 písm. a), ods. 2, § 175s ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb.). Pokiaľ

preto žalobca ako dedič nadobudol v dedičskom konaní právny nárok na pozemkovú náhradu, musí žalovaný právoplatne rozhodnutie súdu rešpektovať a nespochybňovať.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 13. 10. 2017 žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Úvodom uviedol, že Najvyšší súd SR sa v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2012, 6Cdo/29/2012, na ktoré sa v žalobe odvoláva žalobca, zaoberal úplne odlišnou skutkovou podstatou reštitučného nároku, v rámci ktorej posúdil aj otázku prechodu, resp. dedenia povinnosti vydania veci dedičom po povinnej osobe, ktorá počas konania zomrela, za predpokladu riadne uplatneného reštitučného nároku oprávnenou osobou. Ak aj žalobca poukazuje na aplikovateľnosť tohto rozhodnutia v danej veci, je potrebné prihliadať nielen na nárok oprávnenej osoby, ktorý prechádza na dediča, ale aj na povinnosť pôvodnej oprávnenej osoby, ktorá prešla dedením na žalobcu. Žalovaný nepopiera právne nástupníctvo žalobcu a rešpektuje jeho postavenie ako dediča v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Namietla oprávnenosť žalovaného nároku z dôvodu preklúzie práva. Reštitučným rozhodnutím zo dňa 12. 10. 1993, č. 519-1/91/D bolo právnomu predchodcovi žalobcu priznané právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. a toto právo zaniklo podľa § 16 ods. 3, § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb. v dôsledku neuplatnenia výzvy na náhradu, ktorú mal právny predchodca žalobcu, resp. samotný žalobca ako dedič po oprávnenej osobe uplatniť u žalovaného v zákonnej prekluzívnej lehote do 01. 01. 2009. Obvodný pozemkový úrad v M. rozhodol o reštitučnom nároku podľa zák. č. 503/2003 Z.z., ktorý si uplatnil žalobca ako oprávnená osoba, t. j. v danom správnom konaní mal už postavenie oprávnenej osoby. Odhliadnuc od skutočnosti, že týmto procesným rozhodnutím nebolo priznané vecné právo na náhradu, ak by žalovaný pripustil, že lehota na uplatnenie výzvy na náhradu začala plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, zákonná prekluzívna lehota vo vzťahu k žalobcovi, s ktorým správny orgán konal v tomto konaní už ako s oprávnenou osobou a nie dedičom, uplynula najneskôr dňa 29. 12. 2011. Aj pri takto extenzívnom výklade ust. zák. č. 503/2003 Z.z. o plynutí prekluzívnej lehoty na uplatnenie priznaného práva na náhradu je podľa žalovaného nutné ustáliť právny záver o zániku práva žalobcu, keď žalovaný vyzval na náhradu až dňa 18. 09. 2015. Namietol aj nesprávnosť posudzovania existencie a zachovania žalobcovho práva na náhradu z titulu Osvedčenia o dedičstve, ktoré má len deklaratórny charakter, keďže dedičstvo sa podľa § 460 Občianskeho zákonníka nadobúda smrťou poručiteľa. Právny predchodca žalobcu zomrel dňa 14. 03. 1999 a v tejto súvislosti je nepodstatný okamih vydania či právoplatnosti osvedčenia o dedičstve a rovnako aj skutočnosť, že právo na náhradu bolo deklarované v dedičskom rozhodnutí. Poukázal na to, že žalobcovo právo na náhradu bolo v dedičskom konaní prejednané ako novoobjavené dedičstvo až v roku 2015, hoci žalobca mal a musel mať vedomosť o priznanom reštitučnom práve na náhradu právneho predchodcu, a to najneskôr vydaním rozhodnutia o zastavení konania zo dňa 26. 11. 2008 práve z dôvodu existencie právoplatného rozhodnutia, ktorým bolo priznané právo na náhradu v prospech právneho predchodcu žalobcu. Z uvedených skutočností vyvodil záver, že v dedičskom konaní sa prejednávalo v tom čase už prekludované a neexistujúce právo poručiteľa. Záverom zhrnul, že márne uplynutie zákonnej prekluzívnej lehoty nie je možné zhojiť ani vydaním osvedčenia o dedičstve zo dňa 03. 09. 2015, ktoré nemá konštitutívny účinok, jeho existencia nezakladá právo na náhradu v prospech žalobcu a nemôže ovplyvniť zákonný zánik práva na náhradu.

4. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 20. 05. 2019 uviedol, že nie je možné súhlasiť s názorom žalovaného o zániku práva na vydanie pozemkovej náhrady vzhľadom na jeho riadne prejednanie na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX (Dnot 66/2015). Ďalším dôvodom, pre ktorý tvrdenie o zániku práva neobstojí je možná skutočnosť, že k uplatneniu nároku na pozemkovú náhradu na základe rozhodnutia bývalého pozemkového úradu BA- vidiek zo dňa 12. 10. 1993, resp. Obvodného pozemkového úradu v M. č. XXXX-XXXX/XXXX-Lu zo dňa 26. 11. 2008 zo strany otca žalobcu riadne došlo, čo môže indikovať zápis na LV č. XXXX pre kat. úz. X. pri X., podľa ktorého je žalobca evidovaným vlastníkom C-KN parc. č. X/X, o výmere XXX m², ostatné plochy. Žalobca má za to, že môže ísť o časť pôvodnej parcely č. 3 zapísanej na PK vl. č. XXX pre kaz. úz. X. pri X., za ktorú žiada vydať pozemkovú náhradu (rozdiel vo výmere predstavuje XXX m² v neprospech žalobcu), pričom ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva je uvedené rozhodnutie XXD/XXX/XX, X. XXX/XXXX a žalobca nevie, ako tento pozemok nadobudol jeho otec. Za týmto účelom vyžiadaval od žalovaného a katastrálneho odboru Okresného úradu M. aj kópie dokumentov, ktoré majú predstavovať tituly nadobudnutia nehnuteľností, evidovaných na LV č. XXX, ktorých vlastníkom je žalovaný, a ktoré by mohli predstavovať práve plochy nárokovateľné žalobcom (konkrétne zápis vlastníctva č. XXXX/R-XX/XXXX, listina o zrušení súp. č. XX/XXXX, žiadosť o zápis M. XXXX/XXXX-RO-X/Ra, /z-XXX/XXXX z XX/X/XXXX /-XX/XXXX, žiadosť o zápis nekn. parcely č. XXXX/XXXX/Ro, z-XXXX/XX z X/X/XXXX/-XX/XX), na čo mu bolo uvedené, že žalovaný už predmetnými dokumentmi nedisponuje a Okresný

úrad M. nemôže tieto poskytnúť žalobcovi ako neoprávnenej osobe. Podporne predložil aj žiadosť O. majetku M., národný podnik o zápis pozemku do evidencie zo dňa 14. 10. 1996, ktorá preukazuje, že pôvodným vlastníkom parcely č. X v PK vl. č. XXX bol otec žalobcu, ďalej rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. V-XXXC XX/XX, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. XXCo/XXX/XX, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo XX/XX, predmetom ktorých je vlastníctvo pozemkov na základe kúpnopredajnej zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX, medzi inými aj parc. č. 3. X. 24. 02. 1995 podala obec I. X. žalobu na Okresný súd Bratislava- Vidiek voči PhDr. V. N. o určenie vlastníckeho práva, resp. držby k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 20. 08. 1948. Obdobne dňa 06. 02. 1996 podal žalovaný na Okresný súd Bratislava III žalobu, ktorou sa voči B.. V. N. domáhal určenia vlastníctva, resp. držby k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 20. 08. 1948. Rozhodnutím Okresného súdu Bratislava- Vidiek konanie o žalobe obce I. X. bolo prerušené pre litispendenciu so žalobou Slovenského pozemkového fondu a dňa 13. 03. 1997 bola rozsudkom OS BA III sp. zn. V-XXXC XX/XX žaloba Slovenského pozemkového fondu zamietnutá, pričom v rozhodnutí ani konaní žalovaný nespochybnil kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 20. 08. 1948, rozsudok bol potvrdený v odvolacom aj dovolacom konaní.

5. Žalovaný v duplike doručenej súdu dňa 24. 06. 2019 zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii a vyslovil, že podľa neho žalobca ani na výzvu súdu neodstránil nedostatky žaloby v absencii materiálne vykonateľného žalobného petitu a rovnako kvalifikovaným spôsobom nereagoval na vznesenú námietku preklúzie jeho práva, keď prezentuje skutočnosti a príkladá dôkazy irelevantné pre posúdenie veci samej. Opätovne poukázal na nezáväzný charakter deklarátorneho rozhodnutia notára ako súdneho komisára a skutočnosť, že pre žalovaného je záväzné výlučne konštitutívne rozhodnutie správneho orgánu, a to aj pri zdedenom nároku, ak oprávnená osoba po vydaní rozhodnutia zomrela, avšak len za podmienky riadneho a včasného uplatnenia práva na náhradu oprávnenou osobou alebo jej právnym nástupcom, t. j. za predpokladu, že právo nezaniklo. Uvedená právna skutočnosť je nespochybniteľná aj napriek argumentácii žalobcu o postavení notára s poukazom na výkon notárskej činnosti podľa zák. č. 323/1992 Zb. Notár podľa § 2 a 3 Notárskeho poriadku nemá rozhodovaciu právomoc v reštitučných veciach. K novému tvrdeniu žalobcu, že je možné uplatnenie nároku zo strany jeho právneho predchodcu uviedol, že žalovaný listom zo dňa 24. 09. 1996 tohto upozornil na plynutie zákonnej lehoty na uplatnenie práva na náhradu u žalovaného a na možnosť jeho uplatnenia písomnou výzvou. O skutočnosti, že k riadnemu uplatneniu práva nedošlo svedčí aj podanie žalovaného zo dňa 13. 12. 2016 adresované žalobcovi, ktorým mu boli oznámené výsledky vybavenia sťažnosti žalobcu na nečinnosť doručenej dňa 27. 10. 2016, v ktorom vnútorný odbor kontroly konštatoval zákonnosť postupu žalovanej pri vybavení žiadosti o vydanie pozemkovej náhrady zo dňa 18. 09. 2015 s dôrazom na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu si napriek upozorneniu včas právo na náhradu neuplatnil. Súčasne žalovaný namietol nedostatok právomoci civilného súdu na konanie majúce za to, že v danom prípade mala byť žalobcom namietaná zákonnosť postupu a nečinnosť žalovaného riešená prostredníctvom správnej žaloby.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. 12. 2020, sp. zn. 23C/3/2017 bol žalobca postupom podľa § 129 CSP vyzvaný na doplnenie presného, určitého, zrozumiteľného a vykonateľného žalobného petitu, v ktorom bude presne a určito špecifikovaný pozemok, ktorý žiada od žalovaného vydať, nakoľko doposiaľ formulované znenie žalobného návrhu, ktorým je súd viazaný, nie je pre neurčitost' materiálne vykonateľný.

7. V reakcii na výzvu súdu žalobca podaním doručeným súdu dňa 13. 01. 2021 navrhol zmenu žalobného petitu, v zmysle ktorej sa voči žalovanému domáha uloženia povinnosti uzavrieť so žalobcom zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva žalovaného v prospech žalobcu k pozemkovej náhrade určenej v súlade so zákonom č. XXX/XXXX Zb. za pôvodný pozemok par. č. X o výmere XXXXmX, zapísaný v PK vl. č. XXX kat. úz. X. pri X. v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zmenu žalobného petitu v navrhovanom znení súd pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 08. 06. 2021, za prítomnosti oboch strán sporu.

8. Vo veci súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu, od čítania ktorých, resp. oznámenia ich obsahu na pojednávaní v súlade s § 204 CSP upustil, a z ktorých ustálil nižšie uvedený skutkový a právny stav veci.

9. Podľa žiadosti zo dňa 14. 10. 1966 o zapísanie vlastníckeho práva k parc. č. X/X v kat. úz. I. X. v prospech Československého štátu v operatívnej správe Štátneho podniku n.p. v M. s pripojeným geometrickým plánom č. A/e-XXX-XX-XXX/XX, vlastníkom uvedenej parcely o výmere XXXX m2 do zmeny zápisu vlastníckeho práva v prospech Československého štátu bol V. N..

10. Pozemkový úrad Bratislava- vidiek, ako orgán príslušný podľa § 9 ods. 4 zák. č. 229/1991 Zb., dňa 12. 10. 1993, č. j. 519-1/91/D rozhodol, že:

X./ B.. V. N., rod. č. XX-XX-XX/XXX, trvale bytom G. XX, Bratislava spĺňa podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. h) pre vydanie nehnuteľností,

2./ nepriznáva sa mu vlastnícke právo k nehnuteľnosti v kat. území X. pri X., a to k pozemku pod domom a hospodárskou budovou, vedenom podľa pozemkovoknižného stavu vo vložke č. XXX ako parc. č. X o výmere XXXX m2

3./ nepriznaním vlastníckeho práva k pozemku nie je dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu podľa ods. 2 § 12 zákona.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že B.. V. N. si na Pozemkovom úrade Bratislava- vidiek v zákonom stanovenej lehote uplatnil nárok na vydanie označenej nehnuteľnosti, ktorej bol pôvodným pozemkovoknižným vlastníkom. Predmetný poľnohospodársky pozemok pod domom a hospodárskou budovou daroval pôvodný vlastník 28. 05. 1966 československému štátu, a to v tiesni zodpovedajúcej psychickému nátlaku zo strany policajných orgánov (ŠTB). Z uvedených dôvodov mal za to, že vo veci sú splnené podmienky reštitučného titulu podľa § 6 ods. 1 písm. h) zákona, avšak oprávnenej osobe nemohol priznať vlastníctvo k predmetnému pozemku, nakoľko tento bol po prechode vlastníctva na štát zastavaný, keď pri miestnej obhliadke bolo zistené, že je na ňom postavená bytovka štátneho majetku, š. p. Senec s príslušnou plochou zelene, čo nedáva predpoklad jeho poľnohospodárskeho využitia, resp. využitia na účel, ktorému slúžil pôvodne. Zároveň konštatoval, že nepriznaním vlastníckeho práva nie je dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu podľa § 11 ods. 2 zákona.

11. Listom zo dňa 24. 09. 1996 v súvislosti s rozhodnutím Pozemkového úradu Bratislava- mesto, vidiek č. j. XXX-X/XX/D zo dňa XX. 12. 1993 a poukazom na ust. § 16 zák. č. 229/1991 Zb. žalovaný upozornil PhDr. V. na skutočnosť, že doposiaľ mu nebola doručená písomná výzva na vydanie náhrady, ktorá mu podľa uvedeného rozhodnutia prináleží. Žalovaný adresáta súčasne poučil o tom, že náhradu môže realizovať v jeho prospech len v prípade, že ho na vydanie náhrady písomne vyzve najneskôr v lehote do 30. 12. 1996.

12. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13. 03. 1997, sp. zn. V-2 10C 34/96, právoplatným dňa 19. 01. 1998 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 24. 09. 1997, sp. zn. 25Co/111/97 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 12. 1998, sp. zn. 1Cdo/43/98, bola zamietnutá žaloba Slovenskej republiky v zast. Slovenským pozemkovým fondom proti PhDr. V. ako žalovanému o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. I. zapísaným v katastri nehnuteľností vo vl. č. XXX parc. č. XXX/XX, č. XXX/XX, č. XXX/XX, č. XX.5 identifikovaných geometrickým plánom potvrdeným Správou katastra Bratislava- vidiek č. XXX/XX z XX. XX. XXX4 ako pozemky parc. č. XXX/XXX, XXX/XX, XXX/XXX, XXX/XXX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XXX, XXX/XXX, vo vl. č. XXX parc., č. XX/XX, XXX/XX, XXX/XX, vo vl. č. XXX parc. č. XXX/XX, XXX/X.

13. Rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Senci zo dňa 26. 11. 2008, sp. zn. XXXX-XXXX/XXXX-Lu bolo zastavené konanie vo veci uplatnenia nároku podľa zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zák. č. 180/1995 Z.z., podľa zák. č. 571/2007 Z.z., G. parc. č. X, zapísanú v PK vl. č. XXX v k. ú. X. V odôvodnení správny orgán uviedol, že dňa 13. 12. 2004 si Ľuboš Kicko uplatnil právo na navrátenie vlastníctva k predmetnému pozemku, na čo bolo zistené, že na predmetnú nehnuteľnosť si uplatnil reštitučný nárok pôvodný vlastník PhDr. V. (otec žiadateľa) podľa zák. č. 229/1991 Zb. a rozhodnutím bývalého Pozemkového úradu Bratislava vidiek č. 519-1/91/D zo dňa 12. XX. 1993 bolo priznané jeho otcovi právo na náhradu za výmeru XXXX mX, parc. č. X. Nakoľko už v danej veci bolo právoplatne rozhodnuté, konanie správny orgán zastavil.

14. Podľa Osvedčenia o dedičstve vydaného notárom JUDr. JU.m, súdnym komisárom so sídlom Račianska 66, Bratislava, zo dňa 03. 09. 2015, sp. zn. 30D 721/2015-9 (DNot 66/2015) žalobca ako jediný zákonný dedič po neb. PhDr. V., nadobudol novoobjavené dedičstvo, a to právo na náhradu za pozemok parc. č. X výmera XXXX m2 v kat. úz. X.a parc. č. X zapísaná v PK vl. č. 188, kat. úz. X., na základe rozhodnutia bývalého Pozemkového úradu Bratislava- vidiek, rozhodnutie č. 519-1/91/D zo

dňa 12. XX. 1993 v spojitosti s rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Senci č. XXXX-XXXX/XXXX-Lu zo dňa 26. 11. 2008 v hodnote podľa vyhlásenia účastníka dedičského konania 50 eur/1 m², t. j. spolu v sume 89.550 eur .

15. Listom zo dňa 18. 09. 2015 žalobca požiadal žalovaného s odkazom na ust. § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. a osvedčenie o dedičstve vydané dňa 03. 09. 2015 notárskym úradom JUDr. Juraja Jenisa pod sp. zn. 30D/721/2015 (Dnot 66/2015), právoplatné dňa 03. 09. 2015, o vydanie náhrady v primeranej výmere a kvalite za pozemok parc. č. X, zapísané v PK vl. č. XXX. vo výmere XXXX m² v kat. úz. X. na základe rozhodnutia bývalého Pozemkového úradu Bratislava- vidiek č. 519-1/91/D zo dňa 12. XX. 1993 v spojitosti s rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Senci č. 1748-1178/2008- Lu zo dňa 26. 11. 2008.

16. Žalovaný v odpovedi zo dňa 29. XX. 2015 odvolávajúc sa na znenie ust. § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb. požiadal žalobcu o oznámenie dátumu právoplatnosti rozhodnutia č. 519-1/91/D zo dňa 12. XX. 1993 a preukázanie včasného uplatnenia nároku, nakoľko z obsahu spisového materiálu vyplýva, že PhDr. Ján Kicko si nepodal výzvu na vydanie náhrady adresovanú žalovanému.

17. Listom zo dňa 26. 09. 2016 Krajská prokuratúra Bratislava upovedomila žalobcu o odložení opakovaného podnetu bez prijatia opatrení s poukazom na zákonnosť vybavenia podnetu Okresnou prokuratúrou Bratislava II bez prijatia prokurátorského opatrenia. Krajská prokuratúra Bratislava sa zhodla s právnym názorom Okresnej prokuratúry Bratislava II, v zmysle ktorého Slovenský pozemkový fond nemá povahu orgánu štátnej správy, ani právnickej osoby, ktorej zákon by zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy, čo bolo dôvodom pre odloženie podnetu, ktorým sa žalobca domáhal preskúmania postupu Slovenského pozemkového fondu, regionálneho odboru Bratislava v konaní o vydanie pozemkovej náhrady sp. zn. SPFS/2015/110671/29275/Be. Uviedla, že v zmysle zák. č. 330/1991 Zb., Slovenský pozemkový fond spravuje nehnuteľnosti vo verejnom záujme, avšak to neznamena, že by sa jednalo o vykonávanie pôsobnosti v oblasti verejnej správy, keď Slovenský pozemkový fond nemá právomoc pri vykonávaní správy nehnuteľností rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, keďže správu nehnuteľností nie je možné považovať za činnosť v oblasti verejnej správy.

18. Oznámením zo dňa 13. 12. 2016 odbor vnútornej kontroly žalovaného v súvislosti so sťažnosťou žalobcu na nečinnosť oznámil žalobcovi, že postup regionálneho odboru pri posudzovaní jeho žiadosti o vydanie pozemkovej náhrady zo dňa 18. 09. 2015 bol správny a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a z tohto dôvodu sťažnosť vyhodnotil ako neopodstatnenú.

19. Podľa výpisu z LV č. XXX1 katastrálneho odboru Okresného úradu Senec, okres: Senec, obec: I.a, kat. úz. X.ji žalobca je výlučným vlastníkom parc. č. X/1, o výmere XX5 m², druh pozemku: ostatné plochy, na základe rozhodnutia 31D/983/04, Dnot 111/2004.

20. Rozhodnutím žalovaného zo dňa 16. 01. 2019, č. SPFS25886/2019/201-005 nebolo vyhovené žiadosti žalobcu zo dňa 03. 01. 2019 o sprístupnenie informácie, a to kópií dokumentov, ktoré majú predstavovať tituly nadobudnutia nehnuteľností CKN parc. č. X/X, výmera XXXX m², zastavané plochy a nádvorcia, CKN parc. č. X/X, výmera XXX m², zastavané plochy a nádvorcia, CKN parc. č. výmera XXX mX, zastavané plochy a nádvorcia, všetky evidované na LV č. XXX. pre k. ú. X., zápis vlastníctva č. 2211/R-10/1996, listina o zrušení súp. č. č. j. XX/XXXX, žiadosť o zápis SPF č. 1XXX/XXXX-RO-X/Ra,/z-XXX/XXX8 zo dňa 18. 03. XXXX-/XX/XXXX, žiadosť o zápis nek. parcely č. 6917/2006/Ro,/z-2623/06 zo dňa 06. 09. 2006/-67/2008, z dôvodu, že žalovaný požadovanými listinami už nedisponuje, keďže uplynula doba ich uloženia v súlade s Registratúrnym poriadkom Slovenského pozemkového fondu.

21. Rozhodnutím katastrálneho odboru Okresného úradu Senec zo dňa 08. 02. 2019, č. 2/2019-KO nebolo podľa § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 18 ods. 2 zák. o slobode informácií vyhovené identickej žiadosti žalobcu so zdôvodnením, že žiadateľ nie je osobou oprávnenou na poskytnutie týchto informácií.

22. Právny zástupca žalobcu vo svojom prednese na pojednávaní zotrval na svojej doterajšej argumentácii a poukázal aj na cieľ a zmysel reštitučných zákonov, ktorým mala byť v prvom rade náprava a odstránenie minulých krívd spoločnosti voči svojim občanom. Žalobca nadobudol právo na vydanie pozemkovej náhrady v zmysle rozhodnutia vydaného v dedičskom konaní a len nečinnosťou žalovaného

nedošlo k naplneniu podstaty reštitučného zákona. Vyslovil presvedčenie, že jeho právny predchodca si nárok riadne uplatnil a skutočnosť, že žalobca o tom nemá žiaden doklad nič nemení na priznaní tohto práva v dedičskom konaní, čo je právnym základom podanej žaloby. Súdu navrhol rozhodnúť nielen z pohľadu naplnenia formálnych náležitostí, ale aj z pohľadu základnej spravodlivosti.

23. Žalovaný rovnako zotrval na svojom názore o nedôvodnosti podanej žaloby a preklúzii práva na vydanie pozemkovej náhrady a súčasne aj na nedostatku právomoci súdu na prejednanie danej veci. Opätovne zdôraznil, že právny predchodca žalobcu bol v roku 1996 žalovaným upozornený o následkoch neuplatnenia si tohto práva v zákonom stanovenej lehote. Poukázal aj na to, že právny predchodca žalobcu zomrel dňa 14. 03. 1999 a žalobca až v roku 2015, t. j. po viac ako 16- tich rokoch požiadal o prededenie žalovaného nároku, ktorý navyše už v tom čase bol postihnuté preklúziou. Bol toho názoru, že žaloba predstavuje obchádzanie zákona č. 229/1991 Zb. a zákonom stanovených účinkov preklúzie práva.

24. Podľa § 34 ods. 3 zák. č. 330/1991 Z.z. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 330/1991 Zb.“) pozemkový fond spravuje poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom (pozn. odkaz na ust. § 17 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb.) a podiely spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom. Pozemkový fond nakladá s pozemkami, ktorých vlastník nie je známy okrem pozemkov, ktoré sú lesnými pozemkami, ako aj s podielmi spoločnej nehnuteľnosti, ktorých vlastník nie je známy. Podrobnosti o podmienkach prenajmania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností pozemkovým fondom upraví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

25. Podľa § 34 ods. 4 písm. a) zák. č. 330/1991 Z.z. na účely spravovania nehnuteľností podľa odseku 3 pozemkový fond za podmienok ustanovených osobitnými predpismi <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/330/20150701>> a týmto zákonom prevádza bezplatne do vlastníctva oprávnených osôb pozemky alebo im poskytne finančnú náhradu, ak im nemožno podľa týchto predpisov vydať pôvodné pozemky, uzatvára zmluvy o výmene pozemkov s vlastníkmi, na pozemkoch ktorých je zriadená záhradková alebo chatová osada, a poskytuje ďalšiu súčinnosť pri uplatňovaní práv oprávnených osôb; povinnosti právnických osôb, ktoré pozemok držia, nie sú tým dotknuté.

26. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 229/1991 Z.z. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 229/1991 Zb.“) oprávnenou osobou je štátny občan Slovenskej republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo na iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/229/19960712>>.

27. Podľa § 6 ods. 1 písm. h) zák. č. 229/1991 Zb. oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku zmluvy o darovaní nehnuteľnosti uzavretej darcom v tiesni.

28. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 229/1991 Zb. pozemky alebo ich časti nemožno vydať v prípade, že pozemok bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavaný; pozemok možno vydať, ak stavba nebráni poľnohospodárskemu využitiu alebo lesnému využitiu pozemku.

29. Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. v prípade uvedenom v odseku 1 sa oprávnenej osobe prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu v primeranej výmere a kvalite, ako boli jej pôvodné pozemky a to

- a) v prvom poradí v tom istom katastrálnom území, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok alebo v inom katastrálnom území obce, v ktorej katastrálnom území sa nachádzal pôvodný pozemok,
 - b) v druhom poradí v katastrálnych územiach obcí bezprostredne susediacich s obcou, v ktorej katastrálnom území sa nachádzal pôvodný pozemok, alebo
 - c) v treťom poradí v okrese, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok,
- ak s tým oprávnená osoba súhlasí. Ak oprávnená osoba s náhradným pozemkom trikrát nesúhlasí, poskytne sa jej náhrada v peniazoch. Náhradný pozemok sa prevedie na oprávnenú osobu, ak jej bol

rozhodnutím priznaný nárok na náhradu za pozemky alebo za spoluvlastnícky podiel k pozemkom, ak výška takého nároku predstavuje výmeru nad 400 m², a ak nárok v peniazoch je väčší ako 166 eur. Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky na priznanie nároku na náhradu za pozemky, náhrada za pozemky sa poskytnú v peniazoch.

30. Podľa § 13 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. právo na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/229/20150701>> môže oprávnená osoba uplatniť do 31. decembra 1992. V prípade uvedenom v § 6 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/229/20150701>> začne osemnásťmesačná lehota plynúť až odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol výrok zrušený, ak dôjde k tomuto rozhodnutiu po dátume účinnosti tohto zákona. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Lehoty na predkladanie písomných dôkazov v konaní pred okresným úradom sa spravujú všeobecnými predpismi o správnom konaní.

31. Podľa § 16 ods. 3 zák. č. 229/1991 Zb. oprávnená osoba vyzve na vydanie náhrady najneskôr v lehotách uvedených v § 13 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/229/20150701>>. Ak právo na náhradu závisí od rozhodnutia okresného úradu alebo súdu, končí sa táto lehota uplynutím troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, inak právo oprávnenej osoby na náhradu zaniká.

32. Podľa § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb. ak rozhodnutie, ktorým bolo priznané právo na náhradu, nadobudlo právoplatnosť pred 1. januárom 2008, lehota na uplatnenie výzvy na náhradu skončí 1. januára 2009, lehota však neskončí skôr ako tri roky od právoplatnosti rozhodnutia, inak právo zaniká.

33. Aplikujúc citované zákonné ustanovenia na vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav veci, dospel súd k záveru, že žalobca v civilnom sporovom konaní neunesol dôkazné bremeno a súdu nepreukázal uplatnenie práva na náhradu za sporný pozemok v prekluzívnej lehote podľa zák. č. 229/1991 Zb.

34. Sporové súdne konanie, v ktorom proti sebe stoja strany sporu s kontradiktórnym záujmom na výsledku konania je ovládané prejednacou zásadou, t. z. stranu sporu zaťažujú dve vzájomne prepojené povinnosti- povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí), neunesenie ktorých je spojené s neúspechom v spore. Strana sporu je tak v záujme vlastného úspechu v konaní povinná substancovať všetky skutkové okolnosti podstatné a rozhodujúce z hľadiska hypotézy hmotnoprávnej normy, z ktorých vyvodzuje svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu). Procesnej povinnosti strany sporu uviesť skutkové tvrdenia kontruje povinnosť protistrany poprieť tvrdené skutočnosti. Vzhľadom k tomu, že súd je v sporovom konaní limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu (princíp formálnej pravdy), povinnosť tvrdenia nadobúda v intenciách Civilného sporového poriadku kľúčový význam a predstavuje jeden z kardinálnych princípov civilného procesu. Viazá sa na podstatné a rozhodujúce skutočnosti relevantné z hľadiska hmotného práva. Následkom porušenia povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť je jeho neúspech v spore a rovnako platí, že následkom porušenia povinnosti žalovaného substancovane tvrdiť je, že súd bez toho, aby vykonal dokazovanie, nezohľadní jeho procesnú obranu (dokazovaním v sporovom konaní sa má preukázať to, čo strany v spore tvrdili a nie zisťovať, čo strany netvrdili).

35. Predmetom konania je nárok žalobcu na vydanie pozemkovej náhrady za pozemok parc. č. X o výmere XXXX. m² v kat. úz. X. v PK vl. XXX, na základe rozhodnutia bývalého Pozemkového úradu BA- vidiek, rozhodnutie č. 519-1/91D z 12.XX.1993 v spojitosti s rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Senci č. XXXX-XXXX/XXXX-Lu zo dňa 26. 11. 2008. Žalobca dôvodnosť uplatneného nároku odvodzoval od Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 30D/721/2015 (Dnot 66/2015) zo dňa 03. 09. 2015, právoplatného dňa 03. 09. 2015, podľa ktorého žalobca ako jediný dedič po por. PhDr. V. nadobudol právo na náhradu predmetný pozemok. Medzi stranami nebola spornou otázkou právneho nástupníctva žalobcu po svojom predchodcovi, zomr. PhDr. JA., ktorý bol na základe rozhodnutia Pozemkového úradu Bratislava- vidiek zo dňa 12. XX. 1993, č. j. 519-1/91/D uznaný za osobu oprávnenú na vydanie uvedenej nehnuteľnosti z dôvodu podľa § 6 ods. 1 písm. h) zák. č. 229/1991 Zb., avšak nebolo mu priznané vlastnícke právo k nej z dôvodu zastavania pozemku po prechode vlastníckeho práva na štát, čo bolo prekážkou poľnohospodárskeho využitia pozemku, resp. využitia, na ktorý slúžil pôvodne. Správny orgán rozhodujúci o nároku uplatnenom jeho právnym predchodcom podľa zák. č. 229/1991 Z.z. súčasne vo

výroku 3./ tohto rozhodnutia konštatoval, že nepriznaním vlastníckeho práva k pozemku nie je dotknuté jeho právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 zákona.

36. Spornou bola otázka preklúzie práva na vydanie pozemkovej náhrady žalovaným pre jeho neuplatnenie v lehote stanovenej zák. č. 229/1991 Zb., na ktorú súd (na rozdiel od inštitútu premlčania) musí súd prihliadať ex offio pri posudzovaní tohto nároku. Žalovaný tiež v konaní spochybňoval právomoc súdu na prejednanie a rozhodnutie žalobou uplatneného nároku a materiálnu nevykonateľnosť žalobného petitu.

37. Do pôsobnosti žalovaného ako zákonom zriadenej právnickej osoby vymedzenej zák. č. 330/1991 Zb. v spojení s § 17 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. patrí aj poskytovanie náhrady za pozemok, ktorý nebolo možné vydať pôvodným vlastníkom podľa osobitných predpisov. Na tento účel žalovaný uzatvára zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva k náhradným pozemkom podľa § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb., príp. poskytuje peňažné náhrady za tieto pozemky. Žalovaný tak inštitucionálne zabezpečuje reštitučné nároky a je nositeľom pasívnej vecnej legitímácie v spore o vydanie náhrady za pozemok odvodenej od rozhodnutia Pozemkového úradu Bratislava- vidiek zo dňa 12. XX. 1993, č. j. 519-1/91/D. Súdna prax v oblasti reštitučných nárokov stabilne judikovala (viď napr. rozsudok NS ČR zo dňa 22. 08. 2002, sp. zn. 28Cdo/1847/2001, rozsudok NS ČR zo dňa 04. 11. 2009, sp. zn. 28Cdo 3453/2007), že nárok oprávnenej osoby založený ust. § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb., pokiaľ nedošlo medzi oprávnenou a povinnou osobou k dohode o vydaní náhradných pozemkov, je vymožitelný a súdom chránený a je ho možné realizovať uložením povinnosti uzavrieť zmluvu o bezodplatnom prevode náhradného pozemku, s tým, že sa jedná sa o záväzkový právny vzťah kreovaný zákonom - podľa § 489 Občianskeho zákonníka iná skutočnosť uvedená v zákone (obdobne viď rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 23. 08. 2007, sp. zn. 19Co/295/2006 v spojení s rozsudkom NS SR zo dňa 30. 04. 2009, sp. zn. 4Cdo/265/2007). Irelevantná je preto obrana žalovaného o nedostatku právomoci, nakoľko súd v danom konaní nerozhoduje o tom, či sú splnené podmienky pre reštitúciu v zmysle zák. č. 229/1991 Zb., keď o tomto rozhodoval v danom prípade Pozemkový úrad BA- vidiek, ktorý založil reštitučný nárok právneho predchodcu žalobcu. Žalovaný vo svojej činnosti je zákonodarcom (štátom) delegovaný na vydanie pozemkových náhrad v prípade, ak nie je možné navrátenie vlastníctva k pôvodnej nehnuteľnosti a v rámci tejto svojej právomoci nerozhoduje v pozícii správneho orgánu o právach a povinnosti fyzických osôb (ako to je v prípade okresného úradu rozhodujúceho o nároku na vydanie nehnuteľnosti) a jeho záver o tom, či dôjde k splneniu záväzku štátu voči oprávnenej osobe bezodplatným prevodom náhradných pozemkov alebo poskytnutím finančnej náhrady, nie je premietnutý do žiadneho formálneho rozhodnutia, ktorého správnosť by mohla byť preskúmaná prostredníctvom správnej žaloby. Jediným právnym nástrojom na vymožitelnosť záväzku štátu na poskytnutie náhrad podľa zák. č. 229/1991 Zb. inštitucionálne zabezpečeného žalovaným je tak podanie civilnej žaloby, ktorou si oprávnená osoba, resp. jej právny nástupca rešpektujúc ust. zák. č. 229/1991 Zb. uplatní buď nahradenie prejavu vôle žalovaného k bezodplatnému prevodu vlastníckeho práva k náhradným pozemkom s tým, že v zmysle súdnej praxe (viď napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/265/2007) oprávnený nemá právo na výber náhradných pozemkov, ktoré právo patrí výlučne štátu, alebo v prípade nesúhlasu žalobcu nastupuje právo na poskytnutie finančnej náhrady. Jedná sa tak o súkromnoprávny nárok oprávnenej osoby voči štátu ako dlžníkovi.

38. Pokiaľ sa týka žalobného petitu súd vychádzajúc z už uvedených záverov súdnej praxe, v zmysle ktorých je právo na uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva k náhradným pozemkom žalovateľné a súdne vymožitelné za podmienky zachovania výberu náhradného pozemku zo strany štátu ako vlastníka, súd po pripustení zmeny žaloby v súlade s § 142 CSP meritórne prejednal nárok žalobcu znejúci na uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva k náhradnému pozemku v intenciách zák. č. 229/1991 Zb., a to aj s poukazom na zachovanie práva žalobcu na prístup k spravodlivosti. Uvedené reflektuje aj závery vyslovené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 11. 2012, sp. zn. II. ÚS 517/2012, v zmysle ktorých nahradenie prejavu vôle Slovenského pozemkového fondu k prevedeniu konkrétneho pozemku z všeobecne záväzných právnych predpisov nevyplýva (obdobne rozsudok NS SR zo dňa 30. 04. 2009, sp. zn. 4Cdo/265/2007, rozsudok NS SR zo dňa 30. 04. 2009, sp. zn. 4Cdo/265/2007, rozsudok NS ČR zo dňa 29. 01. 197, sp. zn. 2Cdon 522/96).

39. V ďalšom sa súd preto zaoberal preukázaním splnenia zákonných podmienok v zmysle zák. č. 229/1991 Zb., ktoré v konaní zaťažovalo žalobcu.

40. Zákonnodarca uplatnenie reštitučných nárokov podmienil objektívnym faktorom, a to plynutím času pod následkom zániku práva (konkrétne § 13 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb.). Pre úspešné uplatnenie žalovaného nároku bolo preto základným predpokladom preukázanie, že oprávnená osoba, príp. jej právny nástupca v lehotách uvedených v § 13 plynutie ktorých bolo predĺžené podľa § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb. do 01. 01. 2009 vyzvala na vydanie náhrady Slovenský pozemkový fond. Na splnenie uvedenej podmienky nemajú vplyv ani závery rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/15/2012, na ktoré sa odvolával žalobca, vychádzajúce z iného skutkového základu.

41. V predmetnej veci žalobca preukázal, že jeho právny predchodca mal postavenie oprávnenej osoby v zmysle zák. č. 229/1991 Zb., čo vyplynulo z rozhodnutia Pozemkového úradu Bratislava- vidiek zo dňa 12. XX. 1993, č. j. 519-1/91/D, ktorým bolo zároveň konštatovaná nemožnosť vydania nehnuteľnosti podľa § 6 zák. č. 229/1991 Zb., a to pozemku vedenom v PK vl. č. ako parc..2 v kat. území X.ko si tak v lehote podľa § 13 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. uplatnil reštitučný nárok na vydanie nehnuteľnosti, ktorému nebolo vyhovené, v dôsledku čoho mu v zmysle ust. § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. vzniklo právo na vydanie pozemkovej náhrady. Podmienkou pre uplatnenie tohto subsidiárneho nároku bola podľa § 16 ods. 3 zák. č. 229/1991 Zb. výzva na vydanie pozemkovej náhrady adresovaná žalovanému najneskôr v lehote troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Pozemkového úradu Bratislava- vidiek zo dňa 12. XX. 1993, resp. v zmysle ust. § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb. najneskôr do 01. 01. 2009, a to pod následkom zániku (preklúzie) tohto práva. Žalobca v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by súdu preukázal, že žalovaného on, resp. jeho právny predchodca počas plynutia zákonnej lehoty vyzval na poskytnutie pozemkovej náhrady za ním označený pozemok v PK vl. č. 1XX v kat. úz. I. (jediná žiadosť na vydanie pozemkovej náhrady predložená súdu bola datovaná 18. 09. 2015) a absenciu splnenia tejto základnej zákonnej podmienky, na ktorú súd musí prihliadať z úradnej povinnosti nemožno zhojiť žiadnym právne relevantným spôsobom. Aj s poukazom na rímskoprávnu zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdelym patrí právo) nemožno zodpovednosť za omisívne konanie oprávnenej osoby prenášať na žalovaného, ktorý navyše v konaní predložil dôkaz nasvedčujúci tomu, že listom zo dňa 24. 09. 1996 právneho predchodcu žalobcu, PhDr. JA. vyslovene upozornil na potrebu písomnej výzvy na vydanie náhradného pozemku najneskôr do konca roku 1996, inak jeho právo na vydanie pozemkovej náhrady zanikne. Rovnako pri posudzovaní splnenia normatívnej domnienky sankcionovanej zánikom práva nemožno bez ďalšieho vychádzať zo subjektívneho presvedčenia žalobcu, že jeho právny predchodca si nárok včas uplatnil a rovnako irelevantné až špekulatívne je v tejto súvislosti poukazovanie možné uplatnenie nároku vyvodzované zo zápisu vlastníckeho práva na LV č. 1071 k parc. č. 3/1 o výmere 795 m², ktoré by mohlo indikovať takýto záver vzhľadom na nevedomosť žalobcu o právnom titule vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti, ktorá by mohla byť časťou pôvodnej parcely č. 3 zapísanej v PK vl. č. 1XX pre kat. úz. Nová Dedinka. Túto argumentáciu súd vyhodnotil ako hypotetickú, špekulatívnu a ničím nepodloženú, ktorá nemôže viesť k záveru o uplatnení práva v prekluzívnej lehote. Žalobca, ktorého v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno, ani po oboznámení sa s predbežným právnym názorom súdu nenavrhol v tomto smere doplnenie dokazovania a súdu sám nepredložil žiaden relevantný dôkaz potvrdzujúci uplatnenie nároku u žalovaného najneskôr v lehote do 01. 01. 2009, resp. do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia Pozemkového úradu Bratislava- vidiek zo dňa 12. XX. 1993, č. j. 519-1/91/D. Na uvedenom závere o nepreukázanosti zachovania práva jeho riadnym a včasným uplatnením u žalovaného nič nemení ani skutočnosť, že na predmetnom rozhodnutí pozemkového úradu nie je vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia, keď žalobca rozhodnutie opatrené doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti nepredložil ani na výzvu žalovaného, a samotnú skutočnosť, že predmetné rozhodnutie vydané ešte v roku 1993, nadobudlo právoplatnosť nespochybňoval. Okrajovo súd poukazuje aj na odôvodnenie rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Senci zo dňa 26. 11. 2008, sp. zn. XXXX-XXXX/XXXX-Lu, ktorý konanie vo veci uplatnenia nároku podľa zák. č. 503/2003 Z.z. vo vzťahu k identickému pozemku zastavil práve s poukazom na právoplatné rozhodnutie Pozemkového úradu Bratislava vidiek č. 519-1/91/D zo dňa 12. XX. 1993 a rovnako z právoplatnosti tohto rozhodnutia vychádzal aj notár v konaní o novoobjavenom dedičstve. Ako irelevantné pre posúdenie dôvodnosti žalovaného nároku a splnenie podmienky zachovania práva jeho uplatnením v normatívnej lehote vyhodnotil súd aj listinné dôkazy predložené žalobcom, a to rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13. 03. 1997, sp. zn. V-2 10C/34/96 v spojení s rozhodnutím odvolacieho a dovolacieho súdu.

42. Súd sa tiež stotožňuje s obranou žalovaného v tom smere, pokiaľ poukazoval na obchádzanie reštitučnej právnej úpravy postupom zvoleným žalobcom. Uvedené platí aj v spojení s právnou

argumentáciou žalobcu, v ktorej odvodzoval legitimitu svojho nároku od osvedčenia o dedičstve vydaného JUDr. JU.ko súdnym komisárom pri prejednaní novoobjaveného dedičstva po zomr. PhDr. V.i (osvedčenie o dedičstve zo dňa 03. 09. 2015, sp. zn. 30D 721/2015-9). Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že notár v dedičskom konaní len deklaruje prechod majetku a majetkových práv poručiteľa na jeho právnych nástupcov, a to k okamihu smrti. V dedičskom konaní ako nesporovom notár nerozhoduje o sporných nárokoch a rovnako notár prejednávajúci dedičstvo nie je oprávnený rozhodovať o nárokoch dedičov voči tretím osobám neúčastným dedičského konania. Inými slovami povedané, rozhodnutie notára v dedičskom konaní nezaväzuje a nemá právne účinky voči tretím osobám vo vzťahu k dedičmi označeným majetkovým právam a pohľadávkam poručiteľa. V danom prípade právny predchodca žalobcu ako osoba, ktorej v zmysle zák. č. 229/1991 Zb. prislúchal reštitučný nárok na vydanie pozemkovej náhrady, zomrel dňa 14. 03. 1999 a nárok na vydanie pozemkovej náhrady si bol povinný uplatniť podľa § 16 ods. 3 zák. č. 229/1991 Zb. najneskôr do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia Pozemkového úradu Bratislava- vidiek zo dňa 12. XX. 1993. Lehota na uplatnenie nároku uplynula ešte za jeho života (listom zo dňa 24. 09. 1996 bol žalovaným na povinnosť uplatniť si náhradu najneskôr do konca roku 1996 vyslovene upozornený), a preto pokiaľ si nárok v zákonnej lehote neuplatnil, zanikol ešte za jeho života a aj z uvedeného dôvodu nemohol byť predmetom dedenia. Žalobca nemôže obchádzať kogentné ustanovenia osobitnej právnej úpravy zák. č. 229/1991 Zb. tým, že iniciuje konanie o novoobjavenom dedičstve prededením neexistujúceho majetkového práva sporovaného povinnou osobou, o to viac pokiaľ podľa osobitnej právnej úpravy došlo k jeho prekludovaniu ešte za života poručiteľa.

43. Záverom súd uvádza, že týmto rozhodnutím nebagatelizuje a nespochybňuje žalobcom zdôrazňujúci účel reštitučných zákonov (medzi inými aj zák. č. 229/1991 Zb.), ktorým je snaha demokratického právneho štátu zmierniť niektoré následky minulých majetkových krívd, avšak žalovaný ako štátom zriadená právnická osoba určená na faktickú realizáciu tejto nápravy je povinná postupovať podľa príslušného reštitučného zákona (s poukazom na ústavné vyjadrenú povinnosť štátnych orgánov konať iba na základe ústavy, v jej medziach a rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom- čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Požiadavka uplatnenia práva v zákonnej prekluzívnej lehote je stanovená všeobecne záväzným právnym predpisom pôsobiacim erga omnes a bez ohľadu na prísnosť následkov spojených s neuplatnením práva v zákonnej lehote a účel reštitučnej právnej úpravy smerujúcej ku kompenzácii majetkových krívd totalitného režimu, nemožno absenciu tejto podmienky sanovať požiadavkami všeobecnej spravodlivosti. Opačný záver by bol v priamom rozpore s normatívne stanovenými následkami plynutia času a narušením princípu právnej istoty právnych vzťahov. V situácii, kedy žalobca, resp. jeho právny predchodca nespĺnil zákonné podmienky na vznik nároku (bez ohľadu na to, či by nárok znel na vydanie pozemkovej náhrady alebo uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva k náhradnému pozemku v primeranej výmere a bonite), nemôže ani legitímne očakávať nadobudnutie vlastníckeho práva k náhradnému pozemku.

44. Z vykonaného dokazovania, ktorého rozsah v sporovom konaní je obmedzený návrhmi sporovým strán, nemal súd za preukázané uplatnenie práva na vydanie pozemkovej náhrady výzvou žalovaného v prekluzívnej lehote podľa § 16 ods. 3 v spojení s § 33 ods. 5 zák. č. 229/1991 Zb., a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa zásady úspechu v spore vyjadrenej v ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní plne úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal. Rozhodnutím o nepriznaní nároku žalovanej na náhradu trov konania zároveň odpadá potreba samostatného rozhodnutia o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 02. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I. (§ 355, § 362 ods. 1 CSP)

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 358, § 359 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 363, § 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP)

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Bratislave, dňa 08. júna 2021